

Notat

15. april 2015
J.nr. 15-0247969

Proces og Administration
ABL

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Europa-Kommissionens forslag til Rådets direktiv om ophævelse af Rådets direktiv 2003/48/EF, COM(2015) 219 final af 18. marts 2015

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 18. marts 2015 den danske sprogversion af et forslag til Rådets direktiv om ophævelse af Rådets direktiv 2003/48/EF. Forslaget går ud på at ophæve rentebeskatningsdirektivet. Rentebeskatningsdirektivet vil efter vedtagelsen den 9. december 2014 af Rådets direktiv 2014/107/EU om ændring af direktivet om administrativt samarbejde på beskatningsområdet alene have en marginal betydning, og fordelene ved at opretholde direktivet overskygges dermed af byrderne ved at opretholde rentedirektivets system ved siden af direktivet om administrativ bistand.

Forslaget vil medføre, at den danske implementering af rentebeskatningsdirektivet vil kunne ophæves. Det vil medføre et ubetydeligt tab af skatteprovenu, og det vil medføre en administrativ lettelse for såvel SKAT som erhvervslivet.

Forslaget er en opfølgning på en opfordring af 9. december 2014 fra Rådet til Kommissionen om at fremsætte et forslag til ophævelse af rentebeskatningsdirektivet. Danmark støttede denne opfordring, og regeringen ser positivt på forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen har den 18. marts 2015 fremsat et forslag til rådets direktiv om ophævelse af Rådets direktiv 2003/48/EF. Forslaget går ud på at ophæve direktivet om beskatning af indtægter fra opsparing i form af rentebetalinger, også kaldet rentebeskatningsdirektivet.

Forslaget er fremsat under henvisning til TEUF, særlig artikel 115, og skal vedtages af Rådet med enstemighed efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Formål og indhold

Forslaget går ud på at ophæve rentebeskatningsdirektivet. Formålet med dette er at sikre, at der kun er en standard, der gælder for automatisk informationsudveksling vedrørende

finansielle konti inden for EU, og at undgå situationer, hvor der bliver anvendt to standarder sideløbende.

Rentebeskatningsdirektivet blev vedtaget i 2003. Formålet med direktivet er dels at undgå fordrejning af kapitalbevægelser, dels at muliggøre en reel beskatning af rentebetalinger til personer, som er hjemmehørende i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor den, der udfører eller formidler betalingen, er hjemmehørende.

Direktivet dækker fysiske personers indtægter fra opsparing i form af fordringer, uanset om indtægten modtages direkte eller gennem investeringsfonde eller gennem andre ubeskattede mellemlid. Direktivet indeholder bestemmelser om automatisk udveksling af oplysninger om sådanne indtægter fra opsparing, som betales af betalende agenter (dvs. banker m.fl.), der er etableret i en medlemsstat, til fysiske personer, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat.

Belgien, Luxembourg og Østrig havde tilladelse til i en overgangsperiode at opkræve en skat ved kilden i stedet for at udveksle oplysninger. Belgien og Luxembourg har efterfølgende valgt at gå over til at udveksle oplysninger fra henholdsvis 2010 og 2015. Alene Østrig udnytter derfor aktuelt muligheden for indeholdelse af kildeskatt i stedet for at udveksle oplysninger. Satsen for kildeskatten er 35 pct., hvoraf 75 pct. overføres til den medlemsstat, hvor investoren er hjemmehørende.

Kommissionen foreslog en række ændringer af direktivet i november 2008 med henblik på mere effektivt at kunne forhindre skatteunddragelse. Ændringerne blev vedtaget af Rådet ved direktiv 2014/48/EU af 24. marts 2014. Medlemsstaterne skal senest den 1. januar 2016 have implementeret ændringen af rentebeskatningsdirektivet, og reglerne vil skulle anvendes fra den 1. januar 2017. Vedtages forslaget om ophævelse af rentebeskatningsdirektivet, vil det indebære, at dette ændringsdirektiv ikke skal gennemføres i dansk ret.

Det Europæiske Råd opfordrede på sit møde den 21. marts 2014 Rådet til at sikre, at EU-retten – med vedtagelsen af en ændret tekst til direktivet om administrativt samarbejde inden udgangen af 2014 – er fuldt ud i overensstemmelse med den nye globale standard for automatisk udveksling af oplysninger, der er udarbejdet af OECD.

Den 12. juni 2013 havde Kommissionen foreslået ændringer til direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbejde på beskatningsområdet. Dette ændringsdirektiv blev i en justeret form, der levede op til opfordringen fra Det Europæiske Råd, vedtaget den 9. december 2014, og er nu Rådets direktiv 2014/107/EU. Hovedformålet med direktivet er på EU-plan at gennemføre den nye globale standard. Anvendelsesområdet for ændringsdirektivet er meget bredt, og bredere end rentebeskatningsdirektivet, da det dækker alle typer af finansielle produkter (med specifikke undtagelser), som indehaves direkte eller indirekte af fysiske personer eller af "ikke-offentlige" enheder.

Implementeringsfristen er den 31. december 2015, de nye regler skal anvendes fra den 1. januar 2016, og informationsudvekslingen skal påbegyndes senest i september 2017. Østrig kan dog begynde at anvende direktivet op til et år senere end de øvrige medlemsstater. På tidspunktet for vedtagelsen af direktivet meddelte Østrig imidlertid, at informationsudvekslingen vil blive påbegyndt i september 2017 for en begrænset række af konti, hvorimod undtagelsen vil blive brugt for andre konti.

Ændringsdirektivet om administrativt samarbejde har forrang for det reviderede rentebeskatningsdirektiv, og da der er et markant overlap mellem de to direktiver, vil der kun være få tilfælde, hvor rentebeskatningsdirektivet stadig skal finde anvendelse. Rentebeskatningsdirektivet vil dog fortsat finde anvendelse i nogle få situationer bl.a. som følge af, at alene juridiske personer er indberetningspligtige efter det ændrede direktiv om administrativt samarbejde, mens også fysiske personer kan være indberetningspligtige efter rentebeskatningsdirektivet, og som følge af at det ændrede direktiv om administrativt samarbejde indeholder undtagelser for visse finansielle produkter, hvor risikoen for skatteunddragelse er lav.

Fordelen ved at lade de to direktiver fungere sideløbende vurderes at være minimal. Eksistensen af to retsinstrumenter med næsten samme anvendelsesområde vil desuden gå ud over klarheden og retssikkerheden, og der vil være byrder forbundet med at skulle anvende to sideløbende indberetnings- og udvekslingssystemer for såvel de indberetningspligtige virksomheder som myndighederne. Omkostningerne hertil vil veje tungere end fordelene ved den ekstra dækning, som rentebeskatningsdirektivet giver.

Den foreslåede ophævelse af rentebeskatningsdirektivet er samordnet tidsmæssigt med anvendelsen af det ændrede direktiv om administrativt samarbejde. Det vil sige, at rentebeskatningsdirektivet ophæves pr. 1. januar 2016, mens reglerne om indberetning og udveksling af oplysninger mellem medlemslandene fortsat finder anvendelse, indtil oplysningerne vedrørende 2015 er indberettet og udvekslet.

For Østrigs vedkommende vil rentebeskatningsdirektivet fortsat gælde i 2016 for de konti, der ikke overgår til behandling efter det ændrede direktiv om administrativt samarbejde for dette års vedkommende. Dette indebærer for de øvrige medlemslande, at direktivets regler om lempelse for østrigsk kildeskat og medlemslandenes udstedelse af attester til personer, der er hjemmehørende i de pågældende lande, fortsat vil skulle finde anvendelse, så længe dette kan være aktuelt i forhold til Østrigs fortsatte anvendelse af direktivet i 2016.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal høres over direktivforslaget i overensstemmelse med TEUF artikel 115. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har udtalt følgende:

”Målet for dette direktiv, nemlig at ophæve rentebeskatningsdirektivet med de midlertidige undtagelser, der er nødvendige for at beskytte erhvervede rettigheder og tage hensyn til den for Østrig gældende undtagelse i ændringsdirektivet om administrativt samarbejde, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af den fornødne ensartethed og effektivitet bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette forslag til direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.”

Den danske regering er enig i, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. En ophævelse af rentebeskatningsdirektivet kan alene ske ved et ophævelsesdirektiv. I denne forbindelse vil der kun gennem regulering på EU-plan kunne opnås en koordineret overgang til anvendelsen af de ændrede direktiv om administrativt samarbejde.

6. Gældende dansk ret

Rentebeskatningsdirektivet er implementeret ved følgende regler:

- skattekontrollovens § 8 X om indberetningspligt for betalende agenter
- skattekontrollovens § 11 om SKAT's udveksling af oplysninger med andre lande
- skattekontrollovens § 11 A hvorefter ejere af konti i andre lande omfattet af rentebeskatningsdirektivet fritages for pligten til at indsende erklæringer om disse konti
- kildeskattelovens § 60 om modregning af kildeskatter efter rentebeskatningsdirektivet i slutskatten
- bekendtgørelse om indberetningspligter m.v. efter skattekontrolloven, som indeholder nærmere regler om indberetningen efter skattekontrollovens § 8 X.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil føre til, at der ikke længere er pligt til at opretholde de regler, der er nævnt under ”gældende dansk ret”. De vil dermed kunne ophæves. Indberetningen og udvekslingen af oplysninger om finansielle konti vil herefter skulle ske efter de regler, der skal implementere ændringen af direktivet om administrativt samarbejde.

Økonomiske konsekvenser

Langt hovedparten af de oplysninger, der i dag indberettes og udveksles efter rentebeskatningsdirektivet, vil blive omfattet af indberetning og udveksling efter direktivet om administrativt samarbejde på beskatningsområdet. Den foreslåede ophævelse af rentebeskatningsdirektivet vil dermed alene medføre en ubetydelig reduktion af SKAT's kontrolmuligheder. Det vurderes, at det deraf følgende mindreprovenu vil være ubetydeligt.

Forslaget vil medføre en mindre administrativ lettelse for SKAT som følge af, at der ikke skal opretholdes to sideløbende indberetnings- og udvekslingssystemer.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

En ophævelse af rentedirektivet vil potentielt medføre administrative lettelser for dansk erhvervsliv.

De administrative lettelser vil bestå i, at indberetningspligten fastsat i rentebeskatningsdirektivet bliver ophævet. Dette begrundes i, at der med vedtagelsen af direktiv 2014/107/EU for så vidt angår obligatorisk automatisk udveksling af oplysninger på beskatningsområdet ellers vil blive anvendt to standarder sideløbende.

8. Høring

Direktivforslaget vil blive sendt i høring hos Advokatsamfundet, Børsmæglerforeningen, CEPOS, CEVEA, Dansk Erhverv, Danmarks Skibskreditfond, Dansk Aktionærforening, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Fondsmæglerforening, DI, DVCA, Erhvervsstyrelsen, Finans & Leasing, Finansrådet, Finanstilsynet, Forsikring & Pension, FSR-danske revisorer, InvesteringsFondsBranchen, Kraka, Landsskatteretten, Lokale Pengeinstitutter, Nasdaq OMX Copenhagen A/S, Nationalbanken, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, SKAT, Skatteankestyrelsen og SRF Skattefagligt.

Der vil blive fremsendt et supplerende notat om resultatet af høringen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger/forhandlingssituationen

Rådet vedtog ved vedtagelsen af direktivet om ændring af direktivet om administrativ bistand en opfordring til Kommissionen om at fremsætte en ophævelse af rentebeskatningsdirektivet, der tidsmæssigt samstemmes med anvendelse af ændringen af direktivet om administrativt samarbejde. Derfor forventes de andre lande at støtte forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark var med til at vedtage opfordringen til Kommissionen om at fremsætte et forslag om ophævelse af rentebeskatningsdirektivet, og regeringen er dermed positiv over for forslaget.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt for Folketingets Europaudvalg.